

7

10–12V.

10–15 MIN

JOKAMIEHEN OIKEUDET LAJINOMAISESTI

HARJOITTEEN TAVOITE

Yksilön oikeuksien ja velvollisuuksien tunnistaminen suunnistuksen ja maastossa liikkumisen yhteydessä.

HARJOITTEEN KUVAUS LYHYESTI

Pohtikaa suunnistusharjoituksen jälkeen, millä alueilla maastossa saa liikkua suunnistaessa ja millä alueilla ei.

Miettikää myös, miksi tietyille alueille ei saa mennä suunnistaessa eikä muulloinkaan maastossa liikuttaessa (jokamiehen oikeudet eivät ulotu pihoihin ja viljellyille pelloille).

HARJOITTEEN AJOITUS

Suunnistusharjoituksen jälkeen esimerkiksi ennen loppuvenyttelyä ja sen aikana.

MINKÄ TASOISILLE HARRASTAJILLE HARJOITUS SOPII?

Sopii kaiken tasoisille harrastajille. Tehtävä saa enemmän “syvyyttä”, kun osallistujat jo tietävät jotain perusasioita, missä saa liikkua ja missä ei.

TOTEUTUS

Anna suunnistusharjoituksen jälkeen tehtäväksi pohtia kahden tai kolmen hengen ryhmissä, mitä kiellettyjä alueita suunnistetun radan varrella tai kartan alueella oli (piha-alueet ja tontit, viljellyt pellot, puutarhat, junaradat, moottoritiet). Miettikää myös, miksi näille alueille ei saa suunnistaessa mennä.

Voit myös antaa tehtäväksi pohtia, miksi karttaan on joskus merkitty muita kiellettyjä alueita ja näiden kieltojen syitä (riista-alueet, eläinten pesimäalueet, luonnonsuojelu-alueet, nuoret taimikot jne.)

Käykää ryhmäkeskustelun jälkeen yhdessä läpi lyhyesti kielletyt alueet ja niiden merkitykset suunnistuksessa. Kertaa lopussa lyhyesti jokamiehenoikeudet kokonaisuudessaan.

● JOKAMIEHENOIKEUDET LYHYESTI

Sallittua:

- liikkua jalan, hiihtäen tai pyöräillen luonnossa muualla kuin pihamaalla sekä muilla kuin sellaisilla pelloilla, niityillä tai istutuksilla, jotka voivat vahingoittaa kulkemisesta,
- oleskella tilapäisesti alueilla, missä liikkuminenkin on sallittua – voit esimerkiksi telttailla suhteellisen vapaasti, kunhan pidät huolen riittävästä etäisyydestä asumuksiin,
- poimia luonnonmarjoja, sieniä ja kukkia,
- onkia ja pilkkiä sekä
- veneillä, uida ja peseytyä vesistöissä sekä kulkea jäällä.

Kiellettyä:

- aiheuttaa häiriötä tai haittaa toisille,
- häiritä tai vahingoittaa lintujen pesiä ja poikasia,
- häiritä poroja ja riistaeläimiä,
- kaataa tai vahingoittaa kasvavia puita, ottaa kuivunutta tai kaatunutta puuta, varpuja, sammalta tms. toisen maalta,
- tehdä avotulta toisen maalle ilman pakottavaa tarvetta,
- häiritä kotirauhaa esimerkiksi leirytyksellä liian lähelle asumuksia tai meluamalla,
- roskata ympäristöä,
- ajaa moottoriajoneuvolla maastossa ilman maanomistajan lupaa ja
- kalastaa ja metsästää ilman asianomaisia lupia.

● LISÄTIETOJA

www.ymparisto.fi > Minä ja ympäristö > Liikkuminen luonnossa > Jokamiehen oikeudet

● HUOMIOITAVAA

Muistuta, että suunnistaja liikkuu aina aiheuttamatta haittaa ympäristölle tai muille maaston käyttäjille. Muistuta myös, että omalla käytöksellään voi ennemminkin olla kohtelias kuin testata, missä sallitun raja menee.

● KANNUSTA LIIKKUMAAN OMALLA AJALLA

Kannusta tutkimaan kävellen tai juosten omaa kotiympäristöä tehtävän näkökulmasta. Voiko kaikkialla liikkua jokamiehen oikeuksien turvin? Miksi voi? Miksi ei voi? Keskustelkaa aiheesta seuraavilla harjoituskerroilla.